

VÅRDPLAN

OLLE NYMAN ATELJÉER OCH KONSTNÄRSHEM

Saltsjö-Duvnäs

IDA THUNSTRÖM & PAUL WILUND 2020-05-28
REV:

WILUND ARKITEKTER & ANTIKVARIER AB
NYBROGATAN 81 114 41 STOCKHOLM
08-23 19 39
WWW.WA2.SE
KONTORET@WA2.SE

Olle Nyman ateljéer och konstnärshem

Beställare: Syskonen Kajsa och Olle Nymans kulturstiftelse

Antikvarisk undersökning genom:

Paul Wilund, arkitekt MSA, byggnadsantikvarie
SPBA fil.mag.

Ida Thunström, arkitekt SAR/MSA

1. FÖRORD

Detta dokument syftar till att föreslå vård- och underhållsåtgärder för de byggnader som ingår i Olle Nymans ateljéer och konstnärshem och förvaltas av Syskonen Kajsa och Olle Nymans kulturstiftelse.

Samtliga byggnader har ett högt kulturhistoriskt värde och det är därför av stor betydelse att vårdåtgärderna utförs på ett sätt som vidmakthåller de kulturhistoriska värdena.

Samtliga byggnader har inventerats och material, värdebärande komponenter, skador och åtgärdsbehov har identifierats och vårdåtgärder för varje byggnad har föreslagits.

Generellt konstateras att det finns spår av syskonen Nymans egna arbeten på flera platser inom anläggningen. Det kan tex vara mönsterlagd keramik ingjuten i en stödmur av betong eller liknande. Vid alla åtgärder gäller att iakttä stor varsamhet vid arbeten så att dessa lite säregna detaljer inte skadas.

Paul Wilund
Arkitekt MSA, Byggnadsantikvarie SPBA fil.mag.

Ida Thunström
Arkitekt SAR/MSA

Wilund arkitekter & antikvarier AB
Nybrogatan 81
114 41 Stockholm
08-231939 & 070-6639639
kontoret@wa2.se
www.wa2.se

2. ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

FASTIGHETSDATA

Objekt: Olle Nyman ateljéer och konstnärshem
Fastighetsbeteckning: Sicklaön 336:17 och Sicklaön
336:59
Församling/Socken: Nacka socken
Kommun: Nacka kommun
Län: Stockholms län
Ägare: Syskonen Kajsa och Olle Nymans Kultur-
stiftelse
Läge Sweref 99: -

4. HISTORIK

Fastigheterna i denna vårdplan hörde tidigare till Duvnäs gård och till den del av anläggningen som kallades Övre gården. Till Duvnäs gård hörde många byggnader, bl.a. den Nedre gården på Strandpromenaden 7. Där tillverkades nålar och lås under 1700-talet. Den Övre gården på Kristinavägen 18 består idag av bl.a. en huvudbyggnad uppförd på den tidigare östra flygeln. Den tidigare huvudbyggnaden av trä brann ned 1832 och uppfördes aldrig igen.

Robert H Küsel köpte Duvnäs gård 1863. Efter Kusels bortgång 1897 avyttrades en större del av fastigheten 1907 som då exploaterades av Saltsjö-Duvnäs villatomter. Änkan Emily och deras 5 barn behöll och flyttade till huvudbyggnaden på Duvnäs övre gård inklusive omkringliggande mark och ekonomibyggnader.

1911 uppfördes två villor varav den ena till ett av Emily och Roberts barn; Edith med familj. Edith och Hilding Nyman var föräldrar till Kajsa och Olle Nyman. I början av 1960-talet skiftades marken mellan Robert och Emilys arvingar och det var då Kajsa och Olle erhöll det som idag utgör Kajsa och Olle Nymans Kulturstiftelses område.

Olle Nyman, 1909-1999, var en svensk målare, skulptör och textilkonstnär. Kajsa Nyman, 1906-2001, var modist, tillverkare av damhattar. Olle och Kajsas far Hilding Nyman var konstnär och illustratör och god vän med August Strindberg, Carl Larsson, Anders Zorn och Albert Engström, som alla besökt gården många gånger. Gården har alltså varit i familjens ägo från 1863 ända till Olle och Kajsas död, då den övergick i stiftelsens ägo. 2007 öppnades det museum och konsthall vi ser idag i deras bostad och ateljéer. Olles ateljé, gamla ateljén, har stått orörd sedan hans bortgång och i hans tidigare skulpturverkstad ryms idag restaurang och café.

5.1 BYGGNADER, SICKLAÖN 336:17

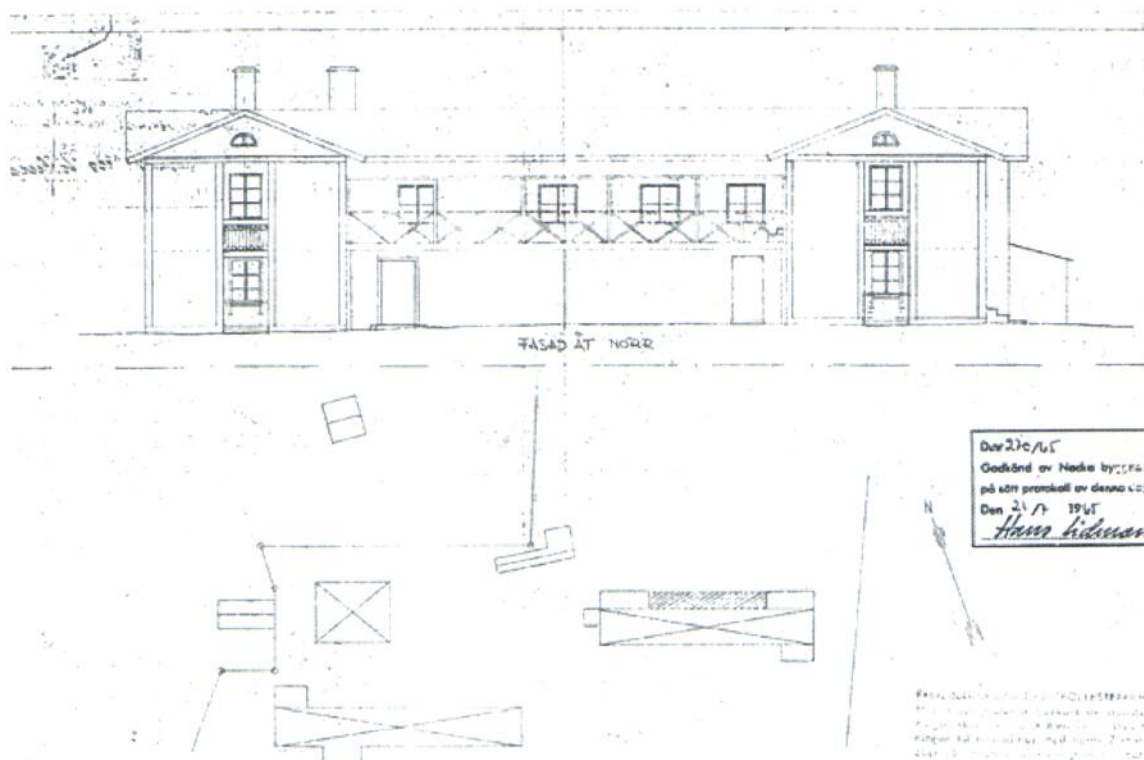
Långa raden hus nr 1

HISTORIK

Långa raden förmodas ha byggts kring mitten av 1750-talet och då som uthus i form av materialskjul, vagns- och fähus. Huvudvolymen på två våningar utan källare är uppförd i tegel med vit slät puts. Byggnaden har flertalet utbyggnader i trä. Under 1970- och 1980-talen gjordes byggnaden om till permanenta bostäder och norra fasaden fick då sin loftgång i trä som man når alla 4 lägenheter från. Lägenheterna om 3-4 rum och kök har en yta på ca 75 kvm vardera.

INVENTERING

Byggnadsdel	Teknisk uppbyggnad, ytbehandling/kulör, kulturhistoriskt värde, förändringshistoria	Beskrivning av skick och skador	Föreslagna åtgärder	Prioritet
Grund	Putsad murad med natursten kryppgrund, delvis murad med betongsten. Gjutna ytor längs sockel, samt gjutna kubformade plintar för ventilationsgaller.	Dagvatteninrängning längs södra sidan. Ränna in i grund vid den sydöstra tillbyggnaden.	Demontering av betongkuber och uppförande av annan lösning, ev ändra grunden till ett slutet luftrum med avfuktare. Se över marknivå generellt och även justera markrännor. På sikt murunderhåll och avfärgning med silkatärg.	A resp C

Utklipp från byggloutritingar 1965 då man sökte bygglöv för loftgången. Ritningarna är signerade av både Per Algot och Olle Nyman.

VÅRDPLAN OLLE NYMANS ATELJÉER

Byggnadsdel	Teknisk uppbyggnad, ytbehandling/kulör, kulturhistoriskt värde, förändringshistoria	Beskrivning av skick och skador	Föreslagna åtgärder	Prioritet
Fasader	Delvis slätputsfasad och avfärgad med kalkfärg, delvis målad träpanel.	Åldrade ytskikt. Fukttuffällningar och fläckar på gavlar på vinden.	Visst målningsbehov på framför allt trädelarna, märkligt utförande på östra tillbyggnaden, ev tilläggsisolering, denna bör på sikt ses över avseende vatteninträning. Mögel tvättas med medel typ Jape	C
Fönster	Tvågglasfönster med utåtgående bågar. Kittade ytterbågar. Olika många lugter; vanligast förekommande är totalt 4 lugter i två bågar.	Åldrade, urlakade målningsskikt, sprucken kittning. Vissa fönster på sydsidan väldigt uttorkade och spruckna. Somliga fönster är övertätade.	Samtliga fönster i akut behov av underhåll målning och justering. Vissa i behov av mer omfattande renovering eller ev byte. Byte bör i så fall ske med varsamhet. Ta bort tätning som gör fönster svårstängda.	A
Dörrar	4 lägenhetsdörrar; 2 altandörrar.	Åldrade, urlakade målningsskikt, sprucken kittning.	Vissa omfattande behov, samtliga i behov av målning. Se även lgh 2 nedan.	A
Yttertak	Sadeltak med pannplåt, målad svart.	Slitet färgskikt. Flertalet lösa eller saknade infästningar. Plåt lös. Vissa genomföringar utan erforderliga väderskydd. Ny taksäkerhet står för många av de nya hålen.	Genomföringar tätas och plåten fästes och justeras omgående. Målning. På sikt omläggning av tak med förslagsvis ny pannplåt, inte lika brädslande men gärna inom 5-10 år. Alt. målning?	A/C
Plåtbeslagning	Platmålad galvad plåt. Senare delar fabriksmålade svarta plåt detaljer främst i form av ny taksäkerhet.	Nederbeslag västra skorsten ser felaktigt ut.	Åtgärda beslag runt skorsten.	A
Underlagstak och takkonstruktion	Takpapp och underlagstak av furupanel.	Takpapp och underlagstak är ställvis slut. Lukt på vind i lgh övre planen mot väst. Denna lukt kan komma från Cuprinol.	Vid omläggning av tak ersätta takpapp och underlagstak med ny.	A/B?
Vindsutrymme	Vindsutrymme med kryphöjd, isolerat mot bostäder	Ev fuktig miljö, skador finns men de kan vara äldre. Äldre isolering	Fuktmäta med logger över ett år. Sätta in någon form av ventilation med styrning på RH, typ Corroventa. Öka isolering med ekofiber.	
Skorstenar	Tre murade skorstenar, varav en är plåtinklädd.	-	Sotning och provtryckning	-
Takavvattning	Hängrännor och stuprör. Långa partier utan rännor längs huvudvolym.	Vissa stuprör felvända eller sönderfrusna. Sönderrostade hängrännor.	Kontinuerlig rensning av rännor och stuprör. Byte av felaktiga delar i samband med arbeten på tak.	A
Dränering avledande av dagvatten	Huset har gjutna ytor runt huset, med en del brunnar. Dräneringsrör från stuprör och ned i mark.	Stora delar av gjutningarna har satt sig på olika sätt som istället för avleder vattnet ansamlar det och i vissa delar leder in vattnet istället för ut. Stopp i vissa dräneringsrör. Oklar funktion.	Filma rören kontrollera funktion, spola eller byta.	B/A
Stomme	Stomme	-	-	-

VÅRDPLAN OLLE NYMANS ATELJÉER

Byggnadsdel	Teknisk uppbyggnad, ytbehandling/kulör, kulturhistoriskt värde, förändringshistoria	Beskrivning av skick och skador	Föreslagna åtgärder	Prioritet
Installationer	Allmänt: många skruvade kopplingar på rör i kök och badrum. Dessa är delvis riskkonstruktioner.	Installationer av åldrad och eller hemmagjord karaktär.	Allmän översyn säkerhetsbesiktning. Byte av stora delar av installationerna till nya mer professionellt utförda.	A
Ventilation	Saknas	Avsaknad av ventilation, problem med kondensation av rumsfukt mot ytterväggar och på insida undertak på vinden.	Hela byggnaden bör förses med någon typ av enkelt ventilationssystem. Förslagsvis ett enkelt FX-system som hämtar luft från kök och badrum. Tilluft genom otätheter.	
Badrum	Lgh nr 1 BV sydost: Badrum rördragnig genom golv. Svårrensat avlopp. Frihängande el. Lgh 2 BV nordväst: Tvättmaskin klämmer mot avstängning. Möjligen finns inbyggda rör i ytterväggen. Ytterdörr saknar droppnäsä. Lgh 3 ÖV nordväst: badrum förmodligen utan tätskikt, rördragnig genom golv.	Äldre tätskikt, äldre rördragningar. Avsaknad av ventilation.	Badrum är bör renoveras enligt nuvarande och med förnyade tätskikt. Ffa lgh nr 1 och 3. Se även ventilation ovan.	B
Övrigt	Entréveranda med loftgång i trä.	Mögel i undertak. Hålltagning för tidigare antenn.	Tvätta och måla om? Demontera antennrör och sätt igen hål.	B
	Altan i tryckträ utanför lgh nr 2.	Altan har tryckts upp av att trädet vuxit. Detta gör att avvattnig inte fungerar som det ska och att dörr blivit svåröppnad.	Altan bör rivas och ersättas med tex marksten eller en ny altan.	B

A = åtgärd med högsta prioritet B = åtgärd med normal prioritet C = åtgärd med låg prioritet – = ingen åtgärd
* = teknisk status ej bedömd

SAMMANFATTNING ÅTGÄRDER PRIORITET A

Den mest akuta åtgärden är enligt vår bedömning att se över husets tak och takavvattnig samt dränering och avledande av dagvattnet. Lukten på vinden bör utredas, vilket lämpligen sker i samband med översynen av taket. Huset saknar ventilation vilket bidrar till både upplevd dålig lukt och hög fuktlast på undersida yttertak. Även underhåll av fönster och dörrar är angeläget och bör genomföras inom en snar framtid.

På lite sikt så bör äldre våtrum och rördragningar ersättas.

ÖVRIGA ÅTGÄRDER

-